

RELIXIÓN CATÓLICA

3º ED.PRIMARIA

CURSO
2021-22

ÍNDICE

1. Introducción e contextualización da programación
2. Actuacións para garantir a educación nos escenarios de semipresencialidade
3. Obxetivos en clave de competencias
3
4. Temporalización ,ponderación e instrumentos de avaliación para primeiro curso
5
5. Ensinanzas transversais
8
6. Contidos, criterios de avaliación mínimos e non presencialidade esixibles para superar primeiro curso
9
7. Criterios de cualificación
10
8. Metodoloxía
12
9. Organización de espazos
13

10.Materiais	e	recursos	didáticos	
				14
11.Atención		á	diversidade	
				14
12.Estratexias	para	incorporar	as TIC	na aula
				15
13.Estratexias para estimular interese, hábito de lectura e desenvolver expresións oral e escrita				15
14.Actividades	complementarias	e	extraescolares	
				15
15.Procedementos para valorar o axuste entre a programación didáctica e os resultados				
				16

1. INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN DA PROGRAMACIÓN

Neste curso 2021-22, a programación didáctica debe atender ás especificacións dadas na *Instrución do 30 de xullo de 2020, da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa, en relación ás medidas educativas que se deben adoptar no curso académico 2020/2021*. Así, reflectirase na presente programación a adecuación da acción docente á situación provocada pola COVID-19, incidindo na atención ao posible retraso académico producido durante o curso 2020-2021 e na forma de adaptar a metodoloxía e o

currículo para acadar as aprendizaxes imprescindibles do pasado e presente curso académico, na modalidade presencial, semipresencial e/ou non presencial.

. Esta programación pretende completar o plan de acción para 3º curso de Educación Primaria . Será desenvolvida nun **CEIP** de 9 unidades . A xornada que se imparte neste centro é **xornada continuada**. Dito centro posúe os recursos e servizos propios dun centro desta tipoloxía e ademais participa en diferentes plans de dinamización : plan de Normalización Lingüística , plan de Convivencia Escolar, plan de Dinamización das TICs , PLAMBE...

2. ACTUACIÓNS PARA GARANTIR A EDUCACIÓN NOS ESCENARIOS DE SEMIPRESENCIALIDADE E NON PRESENCIALIDADE:

A situación provocada pola COVID-19 obríganos a **planificar unha atención educativa que contemple posibles escenarios de semipresencialidade e/ou non presencialidade**. Debido ás medidas que as autoridades sanitarias consideren oportuno levar a cabo dependendo da evolución da pandemia, pódese producir que un ou varios alumnos estén en illamento ou corentena mentres o resto do grupo continúa de forma presencial, ou que a totalidade do alumnado teña que continuar a súa formación de forma non presencial.

Para iso, e en consoancia co **Plan de Continxencia** elaborado polo centro conforme ás directrices do Protocolo de Adaptación ao contexto da COVID-19, acórdanse as seguintes actuacións:

- Durante o proceso educativo presencial no centro, o alumnado será instruído no manexo da aula virtual do

centro, e o **equipo COVID do centro identificará ao alumnado que teña dificultades de conexión** ou falla de equipamento para que a Consellería adopte as medidas oportunas que minimicen as eventuais dificultades da educación realizada por medios telemáticos.

- **A atención ao alumnado** que deba continuar o proceso formativo de forma non presencial será levado a cabo baixo as seguintes directrices:

- a) **Manter o contacto permanente co alumnado** e as súas familias, a través das canles de comunicación sinaladas no “Plan de Adaptación á situación Covid no curso 2020-2021” (páxina web do centro, aplicación “AbalarMobil”, teléfono do centro, servizo de videoconferencias “Webex Cisco” e contas de correo das familias e as corporativas do profesorado) tanto para coñecer a evolución do seu estado de saúde como para atender as demandas educativas do alumnado.

- b) **Actualizar a aula virtual** dos niveis afectados para garantir a continuidade no proceso de ensino-aprendizaxe.

- c) Complementar as tarefas propostas a través da aula virtual coa **utilización dos libros de texto** e a proposta de tarefas para **realizar nas libretas**.

OBXECTIVOS EN CLAVE DE COMPETENCIAS DO TERCEIRO CURSO

- Coñecer, apreciar e respectar o patrimonio cultural-relixioso como expresión da fe católica.
(*Competencia cultural e histórica, Competencia para a comunicación lingüística*)

- Comprender e valorar o sentido sagrado, festivo, cultural e celebrativo das festas e os seus ritos especialmente na liturxia da Igrexa.
(*Competencia cultural e histórica, Competencia para a comunicación lingüística*)

- Coñecer e manexar a *Biblia* recoñecendo a súa estrutura de forma básica. Identificar o sentido dalgúns textos básicos como Palabra de Deus.
(*Competencia cultural e histórica, Competencia para a comunicación lingüística, aprender a aprender*)

- Comprender a relación intrínseca entre os valores básicos do ser humano e a acción creadora de Deus Pai.
(*Competencia humanizadora, Competencia social e cívica, Aprender a aprender*)

- Valorar a novidade do amor de Deus que nos salva do pecado e da morte, polo seu Fillo Xesucristo, apreciando a acción salvífica da Igrexa, Corpo de Cristo.
(*Competencia de sentido transcendente, Competencia humanizadora*)

- Identificar o significado dalgúns textos básicos da mensaxe cristiá, que faciliten a comprensión da acción do Espírito Santo na Igrexa e no mundo.
(*Competencia lingüística, Competencia humanizadora, Aprender a aprender*)

- Descubrir en Xesucristo camiño, verdade e vida o fundamento para un estilo de vida cristián.
(*Competencia humanizadora, Competencia social e cívica, Competencia de sentido transcendente*)

- Identificar a Igrexa nas súas manifestacións, recoñecer a presenza de Deus e a súa graza nos sacramentos, e no servizo eclesial prestado polos apóstolos e polos seus sucesores.
(*Competencia social e cívica, Competencia sentido e transcendencia, Competencia humanizadora*)

- Recoñecer os valores cristiáns xa presentes nas figuras bíblicas máis destacadas da historia da Salvación.
(*Competencia ético-moral, Competencia humanizadora*)

- Valorar a relación entre a fe e o comportamento cristián, coñecendo as raíces e o sentido da acción e do compromiso cristián.
(*Competencia humanizadora, Competencia ético-moral, Competencia de sentido*)

transcendente)

- Descubrir a relación entre o destino eterno do home e a realidade temporal na que está a vivir, apreciando a vitoria de Cristo sobre a morte.

(Competencia de sentido transcendente, Aprender a aprender)

- Descubrir e apreciar a síntese dos elementos básicos da fe cristiá presentes no Credo da Igrexa.

(Competencia epistemolóxica, Competencia de sentido transcendente, Aprender a aprender)

TEMPORALIZACIÓN , PONDERACIÓN E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN DE TERCEIRO CURSO.

<p>LENDA para os porcentaxes do “grao mínimo de consecución” dos Estándares de Aprendizaxe Avaliables:</p>
<p>Entre 0% e 5%: “non acadado” Entre 10% e 15%: “en proceso” Entre 15% e 20%: “acadado con axuda” Entre 20% e 30%: “acadado sen axuda”</p>

Criterio de avaliación	Estándares	Grao mínimo para superar a área Indicador mínimo de logro	T	T	T	CRITERIOS PARA A CUALIFICACIÓN	C.C.
			1	2	3	Instrumentos de avaliación / Procedementos de avaliación (%)*	
REC-B1.1	3º-REC-B.1.1.1 - Recorda e narra experiencias	30%	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Análise das	CSC, CAA, CCL

	recentes nas que descubríu que a familia, os amigos ou a contorna son un agasallo.					produccións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asamblea. Producións orais.	
REC-B1.1	3º-REC-B.1.1.2 - Enumera, describe e comparte situacións, persoas ou cousas polas que está agradecido.	30%	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asamblea. Posta en común. Producións plásticas.	CSC, CCL
REC-B1.2	3º-REC-B.1.2.1 - Distingue e enumera accións persoais que lle fan feliz ou infeliz.	30%	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asamblea.	CSC
REC-B1.3	3º-REC-B.1.3.1 - Le, identifica e explica coas súas palabras as consecuencias do rexeitamento de Adán e Eva ao don de Deus, descritas no relato bíblico.	25%	X			PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asamblea. Textos escritos.	CSC, CCL
REC-B2.1	3º-REC-B.2.1.1 - Aprende e ordea cronoloxicamente os principais feitos da historia de Moisés.	20%	X			PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asamblea. Resolución de exercicios e problemas.	CAA, CSC
REC-B2.1	3º-REC-B.2.1.2 -	20%	X			PROCEDEMENTOS:	CSC,

	Coñece e describe a misión de Moisés no relato bíblico.				Intercambios orais cos alumnos/as.	CCL
					INSTRUMENTOS: Asamblea.	
REC-B2.2	3º-REC-B.2.2.1 - Expresa gráficamente momentos significativos da tarefa de Moisés para liberar ao pobo.	20%	X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.	CCEC, CSC
					INSTRUMENTOS: Producións plásticas.	
REC-B2.2	3º-REC-B.2.2.2 - Coñece o contido da Alianza, identifica as súas implicacións e toma conciencia do sentido que poden ter na vida actual.	25%	X		PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Análise das producións dos alumnos/as.	CCEC, CSC
					INSTRUMENTOS: Asamblea. Traballo de aplicación e síntese.	
REC-B2.3	3º-REC-B2.3.1 - Deseña de xeito ordeado viñetas que recollan os signos da amizade de Deus durante a travesía do seu pobo polo deserto.	25%	X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.	CCEC, CSC, CCL
					INSTRUMENTOS: Producións plásticas. Traballo de aplicación e síntese.	
REC-B2.3	3º-REC-B2.3.2 - Interésase e agradece os signos do coidado de Deus na súa vida: a saúde, a familia, a escola, os amigos.	20%	X		PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Observación sistemática.	CSC
					INSTRUMENTOS: Asamblea. Rexistro anecdótico (anecdótico).	
REC-B3.1	3º-REC-B3.1.1 - Narra os cambios que o Bautismo introduce na vida de Xesús.	25%	X		PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Análise das producións dos alumnos/as.	CCEC, CSC, CCL

						INSTRUMENTOS: Asamblea. Textos escritos.	
REC-B3.2	3º-REC-B3.2.1 - Descobre e subliña, nos relatos de milagres, os xestos e accións de Xesús que fan felices aos homes.	25%			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase.	CSC, CCL
REC-B3.2	3º-REC-B3.2.2 - Respecta e valora o comportamento de Xesús cos pecadores.	25%			X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asamblea.	CSC
REC-B3.3	3º-REC-B3.3.1 - Identifica e comenta algunhas características diferenciais nas respostas das persoas que chama Xesús nos relatos evanxélicos.	25%			X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asamblea. Posta en común.	CSC, CCL
REC-B4.1	3º-REC-B4.1.1 - Busca testemuñas da acción misioneira e caritativa da Igrexa como continuidade da misión de Xesús.	25%			X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Posta en común. Investigacións.	CSC, CCL
REC-B4.1	3º-REC-B4.1.2 - Crea relatos breves para expresar como a acción misioneira, a caridade e os	25%			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos	CD, CSC, CSIEE

	sacramentos axudan a lograr a felicidade das persoas.				escritos.	
REC-B4.2	3º-REC-B4.2.1 - Compón textos que expresen o diálogo da persoa con Deus.	25%			X PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos.	CLC, CSC
REC-B4.2	3º-REC-B4.2.2 - Recompila e pon en común cos seus compañeiros oracións que a comunidade cristiá utiliza a cotío.	25%			X PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Posta en común.	CLC, CSC, CCEC
REC-B4.3	3º-REC-B4.3.1 - Observa e descobre na vida dos santos manifestacións da amizade con Deus.	25%			X PROCEDEMENTOS: INSTRUMENTOS:	CSC, CSIEE
REC-B4.4	3º-REC-B4.4.1 - Explica significativamente a orixe do Nosopai.	25%			X PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asamblea.	CCEC, CCL, CSC
REC-B4.4	3º-REC-B4.4.2 - Reconstrúe e dramatiza o contexto no que Xesús entrega a oración do Nosopai aos discípulos.	25%			X PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Xogos de simulación e dramáticos.	CCEC, CCL, CSC

ENSINANZAS TRANSVERSAIS DE TERCEIRO CURSO

Educación ambiental

- Descubrimento global do contorno como elemento imprescindible para a vida.
- Interese por respectar a natureza, obra da Creación ao servizo do home e da muller.
- Actitude de colaboración para respectar, manter e mellorar o medio natural.
- Respecto polas orientacións da Igrexa e de moitos santos sobre o respecto cara á natureza, ás plantas, aos animais...
- Valoración do traballo das persoas que colaboraron e colaboran na mellora do medio natural.

Educación moral e cívica

- Identificación e análise das causas que provocan situacións de marxinación e inxustiza social.
- Superación de prexuízos respecto das persoas ou dos grupos sociais minoritarios.
- Interese por coñecer os aspectos positivos doutras culturas e valoralos adecuadamente.
- Interese por comprender e valorar as características e calidades das persoas que o rodean, establecendo con elas relacións equilibradas e construtivas, así como recoñecendo e valorando criticamente as súas diferenzas.
- Adquisición progresiva de seguridade en si mesmo para enfrontarse con autonomía a calquera situación e para resolver aquelas que sexan conflitivas.
- Desenvolvemento progresivo da autonomía persoal.
- Interese por establecer relacións afectivas cos demais.
- Participación nas actividades de grupo, respectando os puntos de vista dos demais.
- Participación nas tarefas de grupo, amosando actitudes de solidariedade e colaboración.
- Aceptación e respecto polas normas que democráticamente se establezan na planificación e realización de tarefas comúns.
- Responsabilidade no exercicio dos dereitos e deberes que corresponden a cada membro do grupo.
- Importancia e valoración do labor que a Igrexa, a través das súas institucións, ofrece desinteresadamente aos máis necesitados.
- Aprecio polos valores básicos que rexen a vida e a convivencia, descubrindo as razóns da súa existencia e obrando en consecuencia.

Educación para a paz

- Descubrimento e valoración das calidades e aptitudes dos demais.
- Importancia do diálogo como medio para solucionar conflitos.
- Respecto e tolerancia cara ás opinións alleas.
- Análise de posturas e actitudes que favorecen vivir en paz: diálogo, perdón, aceptación,

colaboración...

- Interese por coñecer o novo mandamento de Xesús para alcanzar a verdadeira paz cun mesmo e cos demais.

Educación para a saúde e a calidade de vida

- Valoración do propio corpo como obra da Creación.
- Aprecio polo propio corpo e o coidado deste.
- Actitude de axuda cara ás persoas enfermas, débiles, anciás, indefensas..., e colaboración con estas.
- Actitude de rexeitamento cara a calquera práctica que vaia en contra da vida e da saúde, e de acollida cara a aquelas que a favorezan.

Educación para a igualdade entre os sexos

- Interese por descubrir a dignidade da persoa e valorala.
- Valoración do home e da muller, desde a súa dignidade de persoa e como seres máis importantes da Creación.
- Importancia e valoración da mensaxe de Xesús e da doutrina da Igrexa sobre a dignidade do home e da muller como fillos de Deus.
- Asunción das tarefas que deben se realizar, independentemente de que se sexa home ou muller.
- Rexeitamento cara a calquera manifestación que supoña discriminación baseada na diferenza de sexo.

Educación sexual

- Aprecio e respecto cara ás persoas, con independencia da súa condición sexual.
- Manifestación de sentimentos que favorezan a amizade, a tenrura e a igualdade entre os sexos.
- Interese pola mensaxe cristiá sobre o papel do home e da muller como procreadores da especie humana.
- Importancia da sexualidade como actitude de plena comunicación afectiva entre as persoas.

Educación do consumidor

- Actuación responsable na utilización de servizos e bens de consumo.
- Respetto e aceptación das normas que regulan o uso e consumo dos recursos enerxéticos.
- Actitude de rexeitamento cara ao consumismo.
- Sensibilización ante os colectivos que non poden satisfacer as necesidades básicas e actitude de colaboración.

Educación viaria

- Actitude de colaboración con persoas diminuídas e con aquelas que teñen dificultades para circular.

CONTIDOS E CRITERIOS DE AVALIACIÓN MÍNIMOS ESIXIBLES PARA SUPERAR O TERCEIRO CURSO

En consonancia coas Instrucións do 30 de xullo de 2020 da *Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa*, en relación ás medidas educativas que se deben adoptar no curso académico 2020/2021, identificamos as “aprendizaxes imprescindibles” que o alumnado debe adquirir para o desenvolvemento das competencias clave. Deste xeito, amosamos a continuación a relación dos Estándares de Aprendizaxe Avaliables do currículo programados na anterior táboa, pero reducidos a “aprendizaxes imprescindibles”

Contidos

- Os amigos de Xesús.
- A confianza nas persoas e a confianza en Deus.
- Xesús confía no seu Pai e convida a ter fe.
- Feitos máis importantes da vida de María de Nazaré.
- As advocacións.
- A celebración da chegada de Xesús no Nadal.
- Os valores cristiáns da celebración do Nadal.
- As actitudes dos bos amigos.
- As actitudes de aceptación e de exclusión.
- O Dez Mandamentos e o Mandamento Novo de Xesús.
- Parábola do bo samaritano.
- O perdón e a misericordia de Deus.
- A Semana Santa e os seus símbolos.
- A Pascua cristiá.
- Actitudes de agradecemento pola vida.
- A acción creadora de Deus.
- O ser humano, creado a imaxe e semellanza de Deus, superior a todo o creado.
- Xestos de colaboración e conservación da Creación.

- O relato bíblico de Pentecoste.
- A transformación dos seguidores de Xesús despois da chegada do Espírito santo
- A Igrexa traballa para lograr un mundo mellor para todos.
- Os actos de amor cristiáns dan bos froitos

Criterios de avaliación

- Coñecer e valorar a súa forma de ser.
- Nomear ás persoas en quen confía.
- Coñecer quen era María de Nazaré e algúns feitos da súa vida.
- Saber explicar con exemplos que son as advocacións.
- Valorar a festa do Nadal como a celebración da chegada de Xesús no Nadal.
- Saber explicar por que o nacemento de Xesús é unha boa nova.
- Coñecer e respectar os valores cristiáns para vivir un Nadal máis auténtico.
- Enumerar as actitudes necesarias para establecer lazos de amizade.
- Distinguir entre actitudes de aceptación e de exclusión.
- Coñecer e valorar os Dez Mandamentos e o Mandamento Novo de Xesús.
- Saber interpretar a ensinanza da parábola do bo samaritano.
- Saber que o pecado é a ruptura do home con Deus.
- Descubrir o perdón e a misericordia de Deus.
- Identificar os momentos da Semana Santa e os seus símbolos.
- Coñecer o significado da Pascua cristiá.
- Amosar actitudes de agradecemento pola vida.
- Saber en que consiste a acción creadora de Deus.
- Recoñecer que o ser humano foi creado a imaxe e semellanza de Deus e que é superior a todo o creado.
- Seleccionar xestos de colaboración e conservación da Creación.
- Ordenar os feitos do relato bíblico de Pentecoste.
- Recoñecer a transformación dos seguidores de Xesús despois da chegada do Espírito Santo.
- Colaborar con alegría na organización dunha festa
- Enumerar algúns froitos que dan os actos de amor cristiáns.

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

A avaliación das aprendizaxes realizarase de forma contínua e formativa, e preferentemente de forma presencial. De non ser posible a avaliación presencial do traballo realizado polo alumnado, establecemos as seguintes estratexias e instrumentos de avaliación para o ensino non presencial

- Reconto das cualificacións acumuladas na aula virtual, a través do rexistro de realización das tarefas (enquisas, tarefas entregables, etc.)
- Análise do portfolio do alumnado a través do envío de evidencias a través do correo electrónico (fotos dos traballos realizados, vídeos...)
- Valoración do esforzo realizado polo alumnado tendo en conta as súas condicións individuais e/ou familiares (análise do contexto familiar a través das titorías)

En caso de poder realizar unha avaliación presencial das aprendizaxes, terase en conta:

A cualificación estará relacionada co grao de adquisición das Competencias do alumno de Primeiro Curso de EP, a través de todas as actividades que leve a cabo.

A cualificación estará relacionada co grao de adquisición das Competencias do alumno de Terceiro Curso de EP, a través de todas as actividades que leve a cabo.

Esta proposta pode servir como referente.

	<i>Crterios</i>
1. Traballo autónomo (aula, outros espazos).	<ul style="list-style-type: none">• Realización sen axuda externa.• Estimación do tempo investido para resolver unha actividade.• Grao de adquisición de aprendizaxes básicas.• Orde e limpeza na presentación.• Caligrafía.• Destrezas.

	<ul style="list-style-type: none"> • Revisión do traballo antes de dalo por finalizado. • Valoración entre o traballo na clase e na casa. • Creatividade. • ...
2. Probas orais e escritas.	<ul style="list-style-type: none"> • Valoración da aprendizaxe dos contidos. • Valoración dos procesos seguidos e dos resultados. • Expresión oral do procedemento seguido ao resolver unha actividade. Coherencia e adecuación. • Valoración tempo investido/tempo necesario para resolver unha actividade. • Orde, limpeza e estrutura do traballo presentado. • Caligrafía lexible. • Tempo de realización. • Destrezas. • ...
3. Actividades TIC.	<ul style="list-style-type: none"> • Uso adecuado e guiado do ordenador e dalgunha ferramenta telemática. • Utilización de Internet, de forma responsable e con axuda, para buscar información sinxela ou resolver unha actividade. • Tipo de participación (autónomo, con apoio, ningunha). • Grao de elaboración da resposta. • Interese, motivación. • ...
4. Participación e seguimento das clases (intervencións orais, tipo de resposta...).	<ul style="list-style-type: none"> • Nivel e calidade das intervencións. • Mensaxe estruturada. • Uso de vocabulario apropiado. • Comportamento. • Esfuerzo. • Interese. • ...
5. Traballo cooperativo. Valoración individual e grupal.	<ul style="list-style-type: none"> • Capacidade de traballo cooperativo. • Grao de comunicación cos compañeiros. • Resolución de conflitos. • Interese, motivación. • Creatividade. • Iniciativa.

	<ul style="list-style-type: none"> • Opinión persoal do traballo e como se levou a cabo. • ...
6. Arquivo de traballo individual.	<ul style="list-style-type: none"> • Presentación clara e ordenada. • Actualizado. • Razoamento da selección das producións que forman o arquivo. • ...
7. Experiencias e traballos de investigación.	<ul style="list-style-type: none"> • Uso adecuado dos manuais de consulta (enciclopedias, dicionario...) e de Internet. • Correcta selección, interpretación e síntese da información. • Espírito de cooperación e compañeirismo...

7. METODOLOXÍA

A situación provocada pola pandemia da COVID-19 obríganos a tomar medidas de carácter organizativo e metodolóxico, polo que se atenderá ás puntualizacións redactadas nos apartados do Plan de Adaptación á situación Covid no curso 2020-2021 nos que se especifican os usos das diferentes espazos e emprego de materiais.

A área de Relixión Católica, a partir do recoñecemento da propia identidade e do contorno máis próximo, inicia aos alumnos no coñecemento, na análise e na valoración do contorno físico, social e cultural.

A ensinanza da área toma, como base para futuras aprendizaxes, os coñecementos previos que os alumnos adquiriron en contacto co contorno. Partir da propia experiencia esperta o interese por resolver problemas sobre a realidade que os rodea e entender os fenómenos que suceden ao seu redor, tanto os referentes á súa concepción de persoa e as súas relacións cos demais, como do coñecemento e coidado do contorno natural.

A observación sistemática en situacións diferentes e a experimentación adquiren un papel relevante na interpretación de feitos e na explicación de fenómenos ou relacións. Todo iso conduce á introdución do método científico.

Dado o carácter interdisciplinario, débese insistir no protagonismo de todas as ciencias que configuran a área de Relixión Católica.

A **integración das Competencias** e das **Intelixencias múltiples** na área supón insistir máis nas ferramentas esenciais da aprendizaxe (comprensión e expresión oral e escrita, hipótese, comprobación, conclusións, resolución de problemas...) e poñer en práctica estratexias didácticas que consideren as diferentes posibilidades de adquisición do alumno. Isto conséguese:

- nas dobres páxinas ao final de cada unidade didáctica do libro do alumno.
- nas **actividades competenciais** no libro guía.
- nos **proxectos** específicos trimestrais.

A través destes proxectos os alumnos poden desenvolver as súas capacidades ao redor da planificación do traballo, a selección dun tema de interese, dos contidos e dos materiais que se van utilizar, a elaboración e presentación do proxecto, a súa corrección e, finalmente, a exposición, todo baixo un prisma de colaboración e intercambio entre iguais. En definitiva, predomina o traballo cooperativo que permite desenvolver a capacidade de discusión, a comunicación, o intercambio de ideas, o respecto e comprensión das opinións alleas, e a reflexión sobre as ideas propias.

A conxunción do traballo individual e o colectivo, das actividades na clase, durante excursións

ou no laboratorio, e da reflexión e da resolución práctica contribúe a asentar o coñecemento integrado e globalizado do medio social, natural e cultural que o envolve.

Á hora de avaliar, a **rúbrica de avaliación** convértese para o profesor nun instrumento ou guía dunha serie de criterios avaliábeis de coñecementos e competencias, en distintos graos de consecución, logrados polo alumno.

O **uso das TIC** en Relixión Católica facilita a observación de procesos e procedementos, a manipulación-elaboración de exercicios e dótaas dun compoñente lúdico e motivacional.

A metodoloxía proposta promove a construción de aprendizaxes significativas a partir de secuencias de aprendizaxe que expoñen:

- Evocación de coñecementos previos para abordar os novos contidos.
- Progresiva e coidada incorporación de novos contidos, a través de exemplos extraídos de situacións cotiás e contextualizadas para o alumno de Terceiro Curso, que favorecen a súa comprensión. Isto posibilita a transferencia de aprendizaxes á vida cotiá, conectando coa adquisición das Competencias propias da materia.
- Exercicios e actividades diversificadas que contemplan Competencias e Intelixencias múltiples: traballo individual, en grupo, traballo cooperativo en Proxectos, uso das TIC, actividades que traballan contidos fundamentais. Están secuenciados por niveis de dificultade, abordan diversidade de estilos cognitivos e intelixencias e facilitan a adquisición de Competencias a todos os alumnos.

ORGANIZACIÓN DE ESPAZOS

Trátase de explicitar, como no caso que propoñemos, en que espazos se van desenvolver as aprendizaxes e a diversidade de propostas establecidas.

Espazos	Secuencia
<ul style="list-style-type: none">• Aula: Adaptable segundo as actividades (orais, escritas, proxectos, con encerado dixital, canón...). A disposición permitirá desprazarse con	<ul style="list-style-type: none">• Motivación inicial e activación de coñecementos previos.• Desenvolvemento dos contidos e actividades.

facilidade polos distintos espazos, e os materiais estarán ao alcance dos nenos para que traballen de forma autónoma.

Distribución posible en grupos, asemblea, recunchos de xogo e traballo individual.

- Espazos comúns:

Patio, corredores, ximnasio, comedor, biblioteca do centro, sala de informática...

- Espazos exteriores (casa, biblioteca, visitas...):

Proxectos cooperativos, exercicios de aplicación, consolidación e estudo autónomo.

- ...

- Actividades de reforzo, ampliación e avaliación.

MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS

Relación dos diversos materiais e recursos didácticos para abordar a área de Relixión Católica de Terceiro Curso.

- Libro de texto; relixion catolica 3º P
- Recursos educativos dixitais na web.
- Fichas fotocopiáveis
- Carpeta de recursos didácticos: láminas con xogos, dramatizacións, persoais de manualidades, contos de valores,, murais, caderno de simboloxía
- Material funxible.
- Material manipulable e experimental propia da área.
- Recursos educativos (Internet).

ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

Segundo o artigo 16 do Decreto 105/2014, para que o alumnado con necesidades específicas de apoio educativo que requira unha atención educativa diferente á ordinaria por presentar necesidades educativas especiais, dificultades específicas de aprendizaxe, trastorno por déficit de atención e hiperactividade (TDAH), altas capacidades intelectuais, por se incorporar tarde ao sistema educativo ou por condicións persoais ou de historia escolar poida alcanzar o máximo desenvolvemento das súas capacidades persoais e os obxectivos e as competencias da etapa, estableceranse as medidas curriculares e organizativas oportunas que aseguren o seu progreso axeitado, de conformidade co disposto nos artigos 71 a 79 bis da Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio. Dentro da programación tamén temos que ter previstas as actuacións para os diferentes ritmos de aprendizaxe do alumnado da nosa aula. Desta forma, e atendendo a todo o proposto na lexislación vixente, a programación recolle como medida de atención á diversidade, actividades específicas destinadas a axudar a conseguir os obxectivos a aqueles alumnos e alumnas que poidan atopar máis dificultades (**actividades de reforzo**). Deste mesmo xeito, tamén teremos preparado traballo alternativo para aqueles alumnos e alumnas, que, por diversos motivos, xa tivesen adquiridos os obxectivos que nos propuxésemos (**actividades de ampliación**). Outras medidas de atención á diversidade, tendo en conta o Decreto 229/2011, do 7 de decembro, que se suxiren nesta programación son: 1) Apoios recibidos dentro e fora da aula, segundo as necesidades, polos especialistas de Pedagogía Terapéutica e Audición e Linguaxe. 2) Reforzo educativo e apoio do profesorado con dispoñibilidade horaria. 3) Realizar adaptacións curriculares encamiñadas a dar resposta aos distintos estilos de aprendizaxe ou dificultades transitorias do alumnado (non significativas) e para aqueles casos nos que as diferenzas e as dificultades de aprendizaxe son máis permanentes ou graves (significativas).

Relación das diferentes propostas para traballar a atención á diversidade de niveis, estilos e ritmos de aprendizaxe, de intereses e capacidades dos alumnos. Deseguido amósase un exemplo:

Atención á diversidade

- **ADAPTACIÓN CURRICULAR (REFORZO):** Fichas fotocopiáveis con maior apoio gráfico, seguindo unha secuencia de aprendizaxe que facilita a adquisición de Competencias por parte dos alumnos.
- **AMPLIACIÓN:** Fichas fotocopiáveis con actividades de maior dificultade pola súa resolución, polo tratamento doutros contidos relacionados cos do curso etc.
- **COMPETENCIAS e INTELIXENCIAS MÚLTIPLES:** Contémplase a diversidade de estilos cognitivos e de intelixencias en aprendizaxes coa lectura, o movemento, a representación plástica, a dramatización...
- **PLANS INDIVIDUAIS** dirixidos a alumnos que o requiren (estranxeiros, incorporación tardía, necesidades educativas especiais e superdotación).
- **ENSINANZA TITORIZADA.**

- TRABALLOS DE INVESTIGACIÓN.
- LECTURAS E CONSULTAS DE FORMA LIBRE.

ESTRATEGIAS PARA INCORPORAR AS TIC NA AULA

Para incorporar as TIC na aula propóñense unha serie de recursos **integrados** cos contidos e actividades da área de Relixión Católica para Terceiro Curso, que complementan e amplían.

<i>Actividades TIC</i>	Actividades integradas nas secuencias de aprendizaxe.
<i>Ligazóns a Internet</i>	Aproveitamento de recursos educativos en Internet: Procura de imaxes, información ou curiosidades, selección e organización para transformalo en coñecemento.
<i>Recursos dixitais na web</i>	Actividades interactivas (aplicables no encerado dixital interactivo): O alumno responde seleccionando a opción correcta, clasificando os elementos en diferentes grupos ou situándoos na súa posición correcta.

ESTRATEGIAS PARA ESTIMULAR O INTERESE E O HÁBITO DA LECTURA E DESENVOLVER A EXPRESIÓN ORAL E ESCRITA

Lectura:

- Lectura
- Outros textos escritos: curtos, de tipoloxía diferente (informativo, descritivo, contos, poemas...).
- Textos en apoio dixital (internet e aplicacións informáticas, lectura en pantalla).
- Textos orais complementados e acompañados de imaxes ou audios.

Expresión:

- Exposición oral e escrita en traballos individuais, actividades en grupo, en razoamentos e intervencións: planificación, redacción, revisión.
- Expresión oral e escrita das aprendizaxes, utilizando un vocabulario preciso.
- Expresión escrita en papel e en pantalla.

ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES

Relación das actividades complementarias e extraescolares planificadas polo centro e relacionadas coa área de Relixión Católica.

Exemplo:

- Visita a unha igrexa e explicar as súas partes e a súa liturxia.
- Visita a un museo pictórico e analizar a simboloxía a través da arte.
- Facer unha excursión ao campo e identificar os elementos da natureza regalo de Deus. Identificar os símbolos de vida (auga, luz...).
- Visitar unha exposición de nacementos.
- Visita do Paxe Real
- Levar flores á Virxe María.
- Participación no Festival de Nadal organizado polo centro educativo, talleres...
- Exposición, xornadas..., interesantes desde o punto de vista da área de Relixión Católica.
- ...

PROCEDEMENTOS PARA VALORAR O AXUSTE ENTRE A PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA E OS RESULTADOS

ADECUACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA		RESULTADOS ACADÉMICOS	PROPOSTAS DE MELLORA
Preparación da clase e os materiais didácticos	Hai coherencia entre o que se programou e o desenvolvemento das clases.		
	Existe unha distribución temporal equilibrada.		
	O desenvolvemento da clase adecúase ás características do grupo.		
Utilización dunha metodoloxía adecuada	Tivéronse en conta as aprendizaxes significativas.		
	Considérase a interdisciplinabilidade (en actividades, tratamento dos contidos etc.).		
	A metodoloxía fomenta a motivación e o desenvolvemento das capacidades do alumno/a.		
Regulación da	Grao de seguimento dos alumnos.		

práctica docente	Validez dos recursos utilizados na clase para as aprendizaxes.		
	Os criterios de promoción están acordados entre o profesorado.		
Avaliación das aprendizaxes e información que se lles dá aos alumnos e ás familias	Os criterios para unha avaliación positiva atópanse vinculados aos obxectivos e contidos.		
	Os instrumentos de avaliación permiten rexistrar numerosas variables das aprendizaxes.		
	Os criterios de cualificación están axustados á tipoloxía de actividades planificadas.		
	Os criterios de avaliación e os criterios de cualificación danse a coñecer: <ul style="list-style-type: none"> • Aos alumnos. • Ás familias. 		
Utilización de medidas para a atención á diversidade	Adóptanse medidas con antelación para coñecer as dificultades de aprendizaxe.		
	Ofrecéronse resposta ás diferentes capacidades e ritmos de aprendizaxe.		
	As medidas e os recursos ofrecidos foron suficientes.		
	Aplicáronse medidas extraordinarias recomendadas polo equipo docente atendendo os informes psicopedagóxicos.		
...

	Alumnos							
	1	2	3	4	5	6	7	8
PROGRAMACIÓN DE APOIOS A NECESIDADES EDUCATIVAS ESPECIAIS

<p>Atención individualizada na aula para a realización das actividades propostas.</p> <p>Adaptación das actividades da programación.</p> <p>Atención individualizada dentro e fóra da aula para a realización das actividades adaptadas.</p> <p>Adaptación curricular significativa por necesidades educativas especiais.</p> <p>Adaptación curricular por alta capacidade intelectual.</p> <p>Adaptacións no material curricular por incorporación tardía no sistema educativo.</p> <p>...</p>							
---	--	--	--	--	--	--	--